

Oversigt over løsning fra det statsborgerretlige tilhørsforhold til de tidligere jugoslaviske republikker ved ansøgning om dansk statsborgerskab (februar 2006)

Bosnien-Hercegovina

Spørgsmålet reguleres af Bosnien-Hercegovinas forfatning, der på dette område er udmøntet i en lov om statsborgerskab, der trådte i kraft den 1. januar 1998.

Det er et grundlæggende retligt princip, at Bosnien-Hercegovina kun accepterer ét statsborgerskab. Forfatningen åbner imidlertid mulighed for, at der kan gøres undtagelser ved bilaterale aftaler, der anerkender dobbelt statsborgerskab.

Som hovedregel fortabes bosnisk-hercegovinsk statsborgerskab således samtidig med den frivillige erhvervelse af et andet statsborgerskab.

Loven åbner også mulighed for, at en person over 18 år, der har bopæl uden for Bosnien-Hercegovinas grænser, kan give afkald på sit statsborgerskab, såfremt han har erhvervet eller er blevet garanteret at erhverve statsborgerskab i en anden stat.

Efter det oplyste er administrationen af ovennævnte regler forholdsvis ukompliceret. Beslutninger træffes administrativt mod gebyr og kan endvidere ske gennem de bosnisk-hercegovinske ambassader.

Såfremt det fremmede statsborgerskab er erhvervet frivilligt før den 1. januar 1998, bortfalder det bosnisk-hercegovinske statsborgerskab først den 1. januar 2013, medmindre andet følger af en bilateral aftale

Ifølge oplysningerne fra Udenrigsministeriet er der fra politisk side i Bosnien-Hercegovina en ”stærk præference” for accept af dobbelt statsborgerskab, hvorfor man arbejder for indgåelse af bilaterale aftaler herom. Bosnien-Hercegovina har tidligere udtrykt interesse for at indgå en sådan bilateral aftale med Danmark, men der er ikke blevet fremsat en skriftlig anmodning herom.

Supplerende oplysninger - marts 2004:

Der er ikke siden besvarelsen af spørgsmål nr. 17 af 21. februar 2003 fra Folketingets Indfødsretsudvalg foretaget ændringer af statsborgerretslovgivningen i Bosnien-Hercegovina.

Ifølge oplysningerne fra Udenrigsministeriet er der fortsat fra politisk side i Bosnien-Hercegovina en "stærk præference" for accept af dobbelt statsborgerskab. De bosnisk-hercegovinske myndigheder har i den forbindelse via deres ambassade i København været i kontakt med de danske myndigheder, men Danmark har ikke ønsket at indgå en bilateral aftale om anerkendelse af dobbelt statsborgerskab.

Supplerende oplysninger – februar 2006

Der er ikke siden besvarelsen af spørgsmål nr. 5 stillet af Folketingets Indfødsretsudvalg foretaget ændringer af statsborgerretslovgivningen i Bosnien-Hercegovina.

Ifølge oplysninger fra Udenrigsministeriet synes lovgivningen klar: Statsborgere løses fra deres statsborgerskab ved opnåelse af nyt statsborgerskab, medmindre der er indgået en bilateral aftale om dobbelt statsborgerskab. Tillægget til loven siger, at borgere, der har opnået et andet statsborgerskab inden lovens ikrafttræden i 1999, har mulighed for at genvinde deres statsborgerskab til Bosnien-Hercegovina indtil 2013.

Praksis synes imidlertid at afvige fra lovgivningen, idet myndighederne i Bosnien-Hercegovina generelt accepterer dobbelt statsborgerskab.

Den danske ambassade i Sarajevo har oplyst, at den bosniske lovgivning er uændret. Dobbelt statsborgerskab er kun tilladt i forhold til de lande, med hvilken der er indgået aftale herom. For bosniske statsborgere, som opnår statsborgerskab i andre lande, gælder, at det bosniske statsborgerskab fortabes den dag, det fremmede statsborgerskab opnås (lovens art. 24, 4).

Denne bestemmelse giver nogle administrative problemer. Det skyldes, at der ikke foregår nogen automatisk underretning af de bosniske myndigheder om, hvilke bosniske statsborgere, der får statsborgerskab i andre lande. Myndighederne er derfor afhængige af, at de pågældende personer selv giver oplysninger om det nye statsborgerskab. Erfaringen viser imidlertid, at de fleste ikke gør dette. Derfor forbliver disse personer registreret som bosniske statsborgere, selv om de efter loven ikke er det. Det kan i visse tilfælde give problemer for de pågældende, hvis de kommer i berøring med myndighederne under ophold i Bosnien.

Den danske ambassade i Sarajevo har kontaktet den tyske ambassade for at høre deres vurdering af praksis. Den tyske ambassade oplyser, at man har erfaret, at de bosnisk-hercegovinske myndigheder ikke automatisk løser de pågældende fra deres bosniske statsborgerskab. Det sker kun, hvis de betaler et beløb på ca. 500 euro, hvorefter de får et bevis på løsning. Fra tysk side kræves derfor nu dette bevis som betingelse for opnåelse af tysk statsborgerskab. Tyskerne har i øvrigt ikke problemer med det omtalte tillæg til loven.

Det fremgår af de tidligere indhentede oplysninger, at der betales et gebyr på KM 1700 svarende til 6.460 kr. ved ansøgninger indgivet i Bosnien-Hercegovina. Indgives ansøgningen via en ambassade stiger gebyret med cirka 25%.

Kroatien

Spørgsmålet reguleres af Kroatiens forfatning og er nærmere udmøntet i den kroatisk lov om statsborgerskab fra 1991 og 1992.

Som udgangspunkt kan et kroatisk statsborgerskab ikke tilbagetrækkes, og erhvervelse af fremmed statsborgerskab vil således ikke medføre automatisk fortabelse.

En kroatisk statsborger kan dog ansøge om løsning fra sit statsborgerskab, blandt andet såfremt han allerede har erhvervet et fremmed statsborgerskab og er registreret som bosiddende i udlandet. Der foreligger ikke oplysninger om, hvilke yderligere betingelser der stilles for en sådan løsning.

Derudover kan der ske løsning, såfremt dette følger af internationale aftaler, som Kroatien har undertegnet.

Der foreligger ikke oplysninger om, hvor fleksibelt adgangen til løsning administreres i praksis.

Supplerende oplysninger – marts 2004:

Det kroatisk statsborgerskab fortabes ikke automatisk ved erhvervelse af et fremmed statsborgerskab.

En kroatisk statsborger kan imidlertid i medfør af §§ 18 og 20 i den kroatisk statsborgerretslovgivning løses fra sit kroatisk statsborgerskab efter anmodning herom. Det vil normalt være en forudsætning for løsning, at den pågældende kan dokumentere enten at et fremmed statsborgerskab allerede er erhvervet eller erhverves ved løsning fra det kroatisk statsborgerskab.

Supplerende oplysninger – februar 2006:

Den kroatisk statsborgerskabslovgivning er ikke blevet ændret siden 1991. Det kroatisk statsborgerskab fortabes ikke automatisk. En person, der erhverver fremmed statsborgerskab skal løses fra sit hidtidige statsborgerskabsretlige tilhørsforhold til Kroatien. Etnisk oprindelse har ingen betydning ved behandling af sager om løsning.

Makedonien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik

Det fremgår af den makedonske lov om statsborgerskab fra 1992, at erhvervelsen af fremmed statsborgerskab ikke medfører automatisk fortabelse af det makedonske statsborgerskab. Makedonere, der har opnået fremmed statsborgerskab, kan imidlertid ansøge om løsning fra det makedonske statsborgerskab. En sådan ansøgning skal indgives til det makedonske indenrigsministerium, og en række ikke nærmere oplyste betingelser skal opfyldes.

Derudover kan der ske løsning, såfremt dette følger af internationale aftaler, som Makedonien har undertegnet.

Der foreligger ikke oplysninger om, hvor fleksibelt adgangen til løsning administreres i praksis.

Supplerende oplysninger – marts 2004:

Det makedonske statsborgerskab fortabes ikke automatisk ved erhvervelse af et fremmed statsborgerskab.

En makedonsk statsborger kan imidlertid løses fra sit makedonske statsborgerskab efter anmodning herom, såfremt den pågældende opfylder de i loven fastsatte betingelser for løsning, herunder bl.a. at den pågældende er fyldt 18 år, har opfyldt sine militære forpligtelser og er i besiddelse af et fremmed statsborgerskab eller kan dokumenterer, at et fremmed statsborgerskab vil blive erhvervet.

Den kompetente myndighed, der afgør, om en anmodning om løsning skal efterkommes, vil imidlertid kunne nægte løsning, uanset lovens betingelser herfor er opfyldt, såfremt det findes nødvendigt af hensyn til Makedoniens sikkerheds- eller forsvarsmæssige situation, eller forholdet til fremmede stater i øvrigt tilsiger dette.

Der foreligger ikke oplysninger om, i hvilket omfang anmodninger om løsning er blevet nægtet i tilfælde, hvor lovens betingelser herfor i øvrigt er opfyldt.

En beslutning om løsning fra makedonsk statsborgerskab kan annulleres, såfremt den person, der har anmodet om løsning, fortsat har bopæl i Makedonien eller har taget bopæl i udlandet og ikke inden for et år efter beslutningen om løsning har erhvervet et fremmed statsborgerskab.

Der er ikke indhentet supplerende oplysninger om løsning fra den tidligere jugoslaviske republik Makedonien.

Ministeriet har modtaget flere beviser for løsning fra den tidligere jugoslaviske republik Makedonien. Ministeriet har tillige i enkelte sager modtaget henvendelser, hvori anføres forskellige årsager til, at den pågældende vil have særlige vanskeligheder ved at opfylde løsningskravet. Ingen af de i henvendelserne anførte årsager har dog kunnet begrunde en genoptagelse af sagen med henblik på forelæggelse for Indfødsretsudvalget med henblik på dispensation fra løsningskravet.

Serbien og Montenegro

En serbisk-montenegrinsk statsborger mister ikke automatisk sit statsborgerskab ved erhvervelsen af fremmed statsborgerskab. Der vil imidlertid efter anmodning kunne ske løsning,

idet det i så fald skal dokumenteres, at et nyt statsborgerskab allerede er eller vil blive erhvervet.

Der foreligger ikke oplysninger om, hvor fleksibelt adgangen til løsning administreres i praksis.

Supplerende oplysninger – marts 2004:

Statsborgere i Serbien og Montenegro mister ikke automatisk deres serbiske/montenegrinske statsborgerskab ved erhvervelse af et fremmed statsborgerskab.

Løsning fra et sådant statsborgerskab kan ske 1) efter anmodning 2) ved opgivelse og 3) i henhold til international aftale.

1) Løsning efter anmodning

Løsning efter anmodning kan ske, såfremt den pågældende opfylder de i loven fastsatte betingelser, herunder bl.a. at den pågældende er fyldt 18 år, har opfyldt sine militære forpligtelser og allerede er i besiddelse af et andet statsborgerskab eller dokumenterer, at et fremmed statsborgerskab vil blive erhvervet. En beslutning om løsning træffes af det serbiske eller montenegrinske indenrigsministerium, og ansøgeren anses som løst fra sit statsborgerskab, når resolutionen herom er formidlet til den pågældende. Såfremt et fremmed statsborgerskab ikke erhverves inden for et år, vil resolutionen kunne annulleres efter skriftlig anmodning fra ansøgeren.

2) Løsning ved opgivelse

En serbisk/montenegrinsk statsborger over 18 år, som er født og bosat i udlandet, og som tillige er i besiddelse af et andet statsborgerskab, kan inden det fyldte 23. år opgive sit serbiske/montenegrinske statsborgerskab. Dette sker ved afgivelse af en opsigelseserklæring, og den pågældende anses som løst fra og med den dag, hvor erklæringen afleveres til det serbiske eller montenegrinske indenrigsministerium eller en serbisk eller montenegrinsk diplomatisk/konsulær repræsentation i udlandet.

3) Løsning efter international aftale

Statsborgerretsloven åbner mulighed for, at løsning kan ske i henhold til ratificerede internationale aftaler. Denne mulighed er i øjeblikket dog ikke relevant for Serbien og Montenegro.

Der er således både retligt og praktisk muligt at blive løst fra et serbisk/montenegrinsk statsborgerskab. Ifølge oplysninger fra de to advokatkontorer, som Den Danske Ambassade i Beograd har været i kontakt med i forbindelse med fremskaffelse af ovenstående oplysninger, er det imidlertid sjældent, at statsborgere i Serbien og Montenegro anmoder om løsning, idet dette indebærer tab af forskellige privilegier, herunder retten til fast ejendom.

Myndighederne i Serbien og Montenegro har ikke ønsket at oplyse, hvor mange der årligt benytter sig af muligheden for at blive løst, men vil dog gerne oplyse, at løsning i praksis finder sted.

Supplerende oplysninger – februar 2006:

De to medlemmer af statsunionen Serbien og Montenegro har hver deres lov på området, men disse synes at være identiske, i hvert fald hvad angår de formelle krav for opgivelse af statsborgerskab.

I henhold til lov om serbisk statsborgerskab og lov om montenegrinsk statsborgerskab kan man søge om opgivelse af henholdsvis serbisk og montenegrinsk statsborgerskab, hvis man opfylder følgende betingelser:

**er over 18 år gammel,
har erhvervet andet statsborgerskab eller kan dokumentere, at man vil kunne opnå statsborgerskab i et andet land,
at man er uden mellemværende med de militære myndigheder i Serbien/Montenegro,
at man ikke har skattemæssig eller andre lovbestemte mellemværender i Serbien/Montenegro, herunder familieretslige forpligtelser,
at man ikke har i gangværende/uafsluttede juridiske mellemværender i Serbien/Montenegro.**

Det serbiske indenrigsministerium oplyser, at det ikke gør nogen forskel, om en person er fra Kosovo, idet beslutningen træffes på grundlag af ovennævnte lovregulerede krav. Ambassaden bemærker, at der uanset det juridiske grundlag formentlig kan forekomme situationer, hvor etniske albanere oplever praktiske eller andre hindringer ved anmodning om løsning fra serbisk statsborgerskab.

UNMIK har oplyst, at etableringen af UNMIK på ingen måde har ændret den territoriale suverænitet af den føderale republik Jugoslavien. Kosovo er således fortsat en del af den føderale republik Jugoslavien efter international ret, og statsborgerskab erhvervet af personer bosiddende i Kosovo før eller efter etableringen af UNMIK i 1999 er derfor uændret.

UNMIK forestår den civile administration af Kosovo, herunder registrering af bopæl, udstedelse af id-kort samt udstedelse af rejsedokumenter. Udstedelse af id-kort eller rejsedokument berører ikke den pågældendes statsborgerskab. Tildeling og fratagelse af statsborgerskab hører under den statslige suverænitet, og ansøgninger om løsning fra den føderale republik Jugoslavien fra personer bosiddende i Kosovo skal indgives i overensstemmelse med loven i den føderale republik Jugoslavien.

Den kroatiske ambassade har oplyst, at når etniske albanere søger dansk statsborgerskab, er det vigtigt at skelne mellem, hvilket lands pas den pågældende er i besiddelse af. Særligt for så vidt angår etniske albanere med statsborgerskab i de lande, der opstod efter det tidligere Jugoslaviens opløsning, har de serbisk-montenegrinske myndigheder nægtet at udstede pas og andre personlige dokumenter til etniske albanere, hvilket kan give problemer i forbindelse med ansøgning om løsning fra den føderale republik Jugoslavien.

Den serbisk-montenegrinske ambassade har oplyst, at der skal udfyldes et ansøgningsskema, som kan fås ved henvendelse til ambassaden. Ansøgningen om løsning skal vedlægges

a) fødselsattest

b) bevis for statsborgerskab i republikken Serbien

1) Statsborgerskabsbevis fra republikken Serbien (ikke mere end 6 måneder gammelt), eller

2) Udskrift fra bog om jugoslavisk statsborgerskab, der administreres af Indenrigsministeriet, udstedt i overensstemmelse med loven, eller

3) Fødselsattest, indeholdende angivelse af statsborgerskabsretligt tilhørsforhold til republikken Serbien (ikke mere end 6 måneder gammelt), eller

4) Serbisk-montenegrinsk pas (nyt format)

5) Bevis for fremmed statsborgerskab, eller at den pågældende vil erhverve fremmed statsborgerskab (dette gælder alene for børn, hvis barnet er omfattet af ansøgningen), og beviset skal være oversat til serbisk af en autoriseret oversætter

6) Der betales 2164 kr. i forbindelse med indgivelsen af ansøgningen, og yderligere 5610 kr. i forbindelse med modtagelsen af løsningsbeviset

Integrationsministeriet har i enkelte sager modtaget en kvittering fra ambassaden på, at en ansøgning om løsning er indgivet.

Slovenien

Ifølge den slovenske lov om statsborgerskab sker der ikke automatisk fortabelse af slovensk statsborgerskab ved erhvervelse af fremmed statsborgerskab.

En slovensk statsborger kan dog ansøge om løsning, og såfremt lovens betingelser herfor er opfyldt, vil der vil kunne udstedes en såkaldt frasigelsesgaranti (dismissal guarantee). I så fald har den pågældende en periode på to år til at fremlægge dokumentation for, at fremmed statsborgerskab er erhvervet. I modsat fald betragtes ansøgningen som frafaldet.

Der foreligger ikke oplysninger om, hvor fleksibelt adgangen til løsning administreres i praksis.

Supplerende oplysninger – marts 2004:

Det slovenske statsborgerskab fortabes ikke automatisk ved erhvervelse af et fremmed statsborgerskab.

En slovensk statsborger kan imidlertid i henhold til artikel 18 i den slovenske lov om statsborgerskab anmode om løsning fra sit slovenske statsborgerskab, såfremt lovens betingelser herfor er opfyldt.

Den kompetente myndighed afgør, om en anmodning om løsning skal efterkommes. Myndigheden kan nægte løsning, uanset lovens betingelserne herfor er opfyldt, såfremt det findes nødvendigt af hensyn til Sloveniens sikkerheds- eller forsvarsmæssige situation eller af andre årsager, der tilsiger dette.

Ifølge Udenrigsministeriets oplysninger har Den Kongelige Danske Ambassade i Ljubjana forespurgt de slovenske myndigheder, i hvilket omfang anmodninger om løsning er blevet nægtet i tilfælde, hvor lovens betingelser herfor i øvrigt er opfyldt. Det slovenske indenrigsministerium, hvorunder administrationen af den slovenske lov om statsborgerskab henhører, har ikke nærmere angivet, i hvilket omfang løsning i sådanne tilfælde er blevet nægtet. Det er imidlertid blevet understreget, at afgørelser herom træffes fra sag til sag på baggrund af de i sagen konkrete foreliggende oplysninger og under hensyn til princippet om, at løsning er en personlig rettighed.

Der er ikke indhentet supplerende oplysninger om løsning fra Slovenien.